

چشمه

«مریم کاظم‌زاده» بر اثر سرطان درگذشت از همسری اصغر وصالی تا عکاسی جنگ

مریم کاظم زاده عکاس باسابقه سال‌های انقلاب و جنگ در ۶۵ سالگی درگذشت. مریم کاظم زاده، اولین عکاس زن جنگ بود که مهر سال ۵۹ به مناطق جنگی رفت و خاطرات بسیاری از حضور رزمندگان در مناطق جنگی ثبت کرد. وی سابقه همکاری با روزنامه‌های انقلاب اسلامی، کیهان و مجله زن روز را در کارنامه کاری و حرفه‌ای خود داشت. او فرزند یک خانواده سرشناس در شیراز بود و تحصیلات عالی‌اش را در انگلستان به پایان رساند. مریم کاظم زاده، اولین عکاس زن جنگ بود که مهر سال ۵۹ به مناطق جنگی رفت و خاطرات بسیاری از حضور رزمندگان در مناطق جنگی ثبت کرد. حضور او در کردستان عکس‌های زیادی از آن دوران به یادگار گذاشته است که بخشی از آن‌ها در کتاب «عکاسان جنگ» توسط بنیاد روایت فتح به چاپ رسیده است. همچنین برخی از این عکس‌ها برای نخستین بار در سال ۱۳۹۴ طی نمایشگاهی در خانه هنرمندان ایران به نمایش درآمد. زنده‌یاد کاظم‌زاده در کردستان با اصغر وصالی و گروه «دستمال سرخ‌ها» آشنا شد. وجه تسمیه این گروه به شهادت یکی از اعضای جوان آن بازمی‌گردد، او به هنگام شهادت، لباسی سرخ بر تن داشت که هم‌زمان به‌عنوان یادبود وی، تکه‌هایی از لباس او را بر گردن بستند و عهد کردند که تا گرفتن انتقامش، آن را از خود جدا نکنند. کاظم‌زاده و وصالی اوایل شهریور ۱۳۵۸ عقد کردند و اوایل مهرماه به همراه گردان پنجم سپاه پادگان ولی‌عصر (عج) که فرماندهی‌اش را وصالی بر عهده داشت، به مهاباد رفتند تا اولین سفر مشترک زندگی‌شان را در یک منطقه جنگی بگذرند. پس از شروع جنگ تحمیلی در ۳۱ شهریور ۱۳۵۹، زندگی این زوج بار دیگر با مقاومت گره خورد. این بار هم خانم خبرنگار همراه همسر رزمندگانش به سرپل ذهاب رفت اما طولی نکشید که در ۱۲۸ پان ۱۳۵۹ اصغر وصالی در تنگه حاجیان گیلان غرب

کافژه تاریخ

روزی که ارتش نخستین بار در تریکه کودتا کرد

۲۷ ماه مه سال ۱۹۶۰ نیروهای مسلح تریکه، دولت منتخب این کشور را برکنار کرده و اولین مداخله از سلسله مداخلات ارتش در امور سیاسی تریکه را رقم زدند، دخالتی که جامعه تریکه را دچار اشتقاق و گسیختگی کرد. به دنبال اولین کودتای نظامی در کشور، بیش از ۶۰۰ نفر از وزیران و مقامات دولتی تحت محاکمه قرار گرفتند. در پایان محاکمات، به‌رغم درخواست فرجام ربهرائی نظیر جان اف کندی، رئیس‌جمهور وقت آمریکا، ملکه الیزابت دوم بریتانیا و شارل دوگل، رئیس‌جمهور آن زمان فرانسه، ۱۵ نفر از متهمان به جرم جنایت علیه قانون اساسی با مجازات مرگ روبرو شدند. در ۱۵ سپتامبر ۱۹۶۲، فانت رشدی زورلو، وزیر خارجه وقت و حسن پل آتکان، وزیر دارایی وقت در جزیره ايمرالی به دار آویخته شدند. عدنان مندرس، نخست‌وزیر تریکه نیز که برنده سه انتخابات شده بود و به مدت ۱۰ سال رهبری دولت را به عهده داشت، با قرص خواب اقدام به یک خودکشی ناموفق کرد و دو روز بعد به دار آویخته شد. محمود جلال یایار، رئیس‌جمهور تریکه نیز به دلیل سالخوردگی از اعدام جان به در برد. او در آن هنگام ۷۸ سال داشت. کودتا به وسیله افسران عمدتاً میان رتبه انجام شد. آن‌هم پس از آن که تنش بین حزب حاکم دموکرات و حزب جمهوری خلق که در جبهه مخالف قرار داشت، بالا گرفت. حزب جمهوری خلق توسط مصطفی کمال آتاتورک، پدر تریکه تریکه تأسیس شده است. در آن زمان رهبری این حزب را عصمت اینونو، همکار نزدیک آتاتورک و قهرمان مورد احترام جنگ به عهده داشت. مندريس، رهبر حزب حاکم محدودیت‌های شدیدی را به مخالفان تحمیل کرده بود و به ارتش دستور داده بود که تظاهرات ضد دولتی دانشجویان را سرکوب کند. اقتصاد تریکه رو به افول گذاشته بود و کشور

یادداشت‌ها

شعری از دفتر شعر «منظومه رقص بر گسل و چند شعر دیگر» از علی ضامن داربا از یابنده تقاضا می‌کنم پدیدایم نکند

فیض شریفی

منتقد و پژوهشگر ادبیات

(گم بودگی)
 «از یابنده تقاضا می‌کنم پدیدایم نکند/می‌خواهم گم باشم/در آرزایم این خیابان و روی این پل/که دیگر مرا به خودم نمی‌رساند/قدم بزنم/به دنبال آن دیوار سفید/بدون بیانه‌ای روی آن/که پرندهای سپید در گم بودگی‌اش پنهان باشد/راستی این شهر چه نام داشت و نام‌آورانش کجا رفتند/ تنم می‌خارد/دوباره دلم انقلاب می‌خواهد/فقط برای این که نام خیابان‌ها را عوض کنم/و نام این خیابان پنهان زیر آوار خاطر/ها را شقایق آن/یکی را جنون بگذارم»
 هر شاعری شعری دارد که شوگرد و فیگور شاعری‌اش را در آن بهتر نمایان می‌سازد. شعرهای شطح‌گونه و لبرخت‌وار عمدتاً شکل و فرم ندارند چون شاعر همراه به یک حواس‌پرتهی مزمزم به سر می‌برد ولی این شعر که بر از گم

یاد

علامه قزوینی؛ ایرانشناسی از تهران و پاریس تا لندن و برلین

۱۳۲۰ جلستانى هفتگی در کاخ مرمر توسط شاه ترتیب داده شدند تا به‌قول خودش با هم‌نشینی در کنار چند نفر اهل علم و دانش «فناى روح» کند. قزوینی با اصرار دوست نزدیکش دکتر قاسم غنّی و به همراه تعدادی دیگر از سرشناسان علم و ادب از جمله دهخدا در این جلسات شرکت کرد. تصحیح دیوان حافظ به همراه دکتر قاسم غنّی یادگار این دوران از زندگی قزوینی است. علامه قزوینی نهایتاً در روز جمعه ششم خرداد ۱۳۳۸ در تهران درگذشت و در شاه‌عبدالعظیم در کنار مزار ابوالفتح زاری دفن شد.

میرزا محمد قزوینی در سال ۱۲۵۶ شمسی در دروازه قزوین -تهران متولد شد. پدرش ملاعبدهالهاب قزوینی که از مؤلفان چهارگانه «نامه دانشوران» بود در سال ۱۲۶۸ از دنیا رفت. پس از فراگیری علوم متداول آن زمان شوقی وافر در فراگیری ادبیات عرب در خودیافت. شیخ فضل‌الله نوری، شیخ هادی نجم‌آبادی، سید احمدآبادی پیشاوری و محمدحسین‌خان فروغی از جمله استاذان او بودند. نزد محمدعلی فروغی فرانسه می‌خواند و متقابلاً به او عربی می‌آموخت. در سال ۱۲۸۳ برادرش میرزا احمدخان که در لندن به سر می‌برد به او پیشنهاد می‌کند به لندن بیاید تا از کتابخانه بزگی که در آن چنین نسخه‌های نادری یافت می‌شد دیدن کند. به نیت دوره‌ای موقت رهسپار سفر شد اما سی‌وشش سال به طول انجامید. در آنجا با شرق‌شناسان از جمله پروفیسور یوان متخصص ادبیات عرب و ادوارد براون آشنا شدند. در سال ۱۲۸۴ (۱۹۰۶) وظیفه تصحیح و چاپ تاریخ جهانگشای جوینبی از سوی براون به او محول و روانه پاریس شد چراکه تنها در آنجا امکان دست‌یابی به مجموعه‌ای از نسخه خطی این کتاب فراهم بود. اقامت اولیه قزوینی در پاریس هشت سال به‌طول انجامید. در این دوران با جمعی از مستشرقین فرانسوی آشنا

یادداشت‌ها

محمدعلی نویدی

مدرس دانشگاه و نویسنده

در سوگ خردمندی

دوستداران اندیشه ورزی است و جامعه غافل و گرفتار، جامعه در سوگ نشسته خردمندی است. جامعه خردمند حوصله و نشاط آموختن دارد و این آموختن منشأ و مبدأ گشایش بن‌بست‌ها و افاق‌های نوین است، سوگ خردمندی زمانی شروع می‌شود که درهای آموختن و انگیزه‌های دانستن بسته شود. وقتی احاد جامعه دچار مایحتاج اولیه و ابتدایی خود باشند در سوگ خردمندی اشک‌ریزان خواهند بود. تلاش برای حفظ بقا و تنازع زیستن، آغاز سوگ خردمندی است. حاکمان مغرور در طول تاریخ از عوامل اصلی بدبختی مردم خود بودند و خردمندان را خانه‌نشین یا حتی مجبور به جلا وطن کردند و در سوگ خردمندی نشاندند. سوگ خردمندی یعنی قطعی مردمان فکور و فرهمند. سوگ خردمندی زمانی ظهور بیشتری پیدا می‌کند که اندیشیدن و تولید اندیشه‌های تازه جرم تلقی شود و اندیشه‌ورزان مغرور و مطرود شوند. آری، خردمندی با اندیشه‌ها و رفتارها و تصمیم‌گیری‌های درست و به سامان امور اجتماع نسبت دارد. پریشائی و آشفنگی و عنان‌گسیختگی امور و رهانشده‌گی کارهای مردم عادی و اکثریت، نشانه باز سوگ خردمندی است. مثل، عنان‌گسیختگی و خارج از کنترل شدن قیمت کالاهاى مصرفی و ضروری مردم

دریچه

Sudi Purwono Baru

زنگار روز

آن شب که تو در کنار مایی روزست
 و آن روز که با تو می‌رود نوروست
 دی رفت و به انتظار فردا منشین
 دریاپ که حاصل حیات امروزست

منتقد تکامل

حقوق ثابت:

مرادف حقوق مکتسبه است. حقوقی که تحت شرایط قانونی به‌دست‌آمده است و آن شرایط قانونی عوض شده است و باین‌حال حقوق به اعتبار شرایط زمان حدوث آن‌ها معتبر باید شناخته شود.

مجازستان

- رابطه با رفیق‌ام تو اینستاگرام اینجوریه که هی من واسه اون‌ا پست می‌فرستم و بدون نگاه کردن می‌خوانند، باز اون‌ا واسه من می‌فرستن و من بدون نگاه کردن می‌خوانم، این لابه‌لا یکی دوتا سؤال از هم می‌کنیم که ببینیم واقعا می‌بینیم یا نه که معمولاً می‌گیم «عه اتفاقاً همین یکبو ندیدم»
- تنها چیزی که با لذت به دست می‌آری و با زجر از دست میدی زونه و گرنه باقی چیزا همیشه با زجر به دست میان و با لذت مین مثل پول.
- بعضی وقتا هم آدم با حرف ساده په نفری، چنان میره خودش که با برف سال بعد برمی‌گرده. (آل‌وووین)
- آمیزه‌از ذره‌ذره خودشو از دست میده و پیهو میبینه خودشو موندنه و آدمایی که نه دوستش دارن و نه دوستشون داره

تکامل

کشف مکانیسمی که قاتل تومورهای سرطانی است

پژوهشگران آمریکایی و هلندی در بررسی مشترکی مکانیسمی را کشف کرده‌اند که سلول‌های ایمنی بدن را برای از بین بردن تومورهای سرطانی تحریک می‌کند. پژوهشگران طی دهه گذشته، گام‌های قابل‌توجهی را برای توسعه و اجرای روش‌های ایمنی‌درمانی سرطان برداشته‌اند که از سیستم ایمنی بدن برای درمان بیماری استفاده می‌کند. باوجوداین، درمان‌ها برای همه افراد با همه انواع سرطان کارآمد نیستند. دشواری در درک این‌که بدن دقیقاً چگونه واکنش ایمنی ضد سرطان را ایجاد می‌کند، پیشرفت بسیاری مؤثر کردن درمان در سطح جهانی را کند کرده است. پژوهشگران دانشگاه شیکاگو در آمریکا و دانشگاه آکسفورد در هلند، پیش‌بینی‌هایی را در مورد روند واکنش ایمنی ضد سرطان ارائه داده‌اند و گام مهمی در این زمینه برداشته‌اند. واکنش ایمنی موردنظر آن‌ها، تحریک سلول‌های T بود. پژوهش‌های پیشین نشان داده‌اند که یک مکانیسم واحد، مسئول تحریک سلول‌های T برای شناسایی سلول‌های سرطانی و حمله به آن‌ها است. این پژوهش جدید نشان می‌دهد که یک مکانیسم دوم موسوم به MHC-۱ نیز در تحریک واکنش سلول‌های T مؤثر است. «جاستین کلارین» استادیار پزشکی دانشگاه شیکاگو و پژوهشگران این پروژه گفت‌تکنه مهم آن است که ما مسیری کاملاً منحصر‌به‌فرد را شناسایی کرده‌ایم که به‌واسطه آن، تومورها و سیستم ایمنی با یکدیگر صحبت می‌کنند. دانستن این‌که چنین مسیری وجود دارد، ممکن است پیامدهایی برای نحوه تفکر ما در مورد طراحی واکنش سیستم ایمنی این‌که کدام آنتی‌ژن تومور ممکن است بهترین پهنی برای هدف قرار دادن باشند، به همراه بیابود. «کلارین» و گروهش، نقش سلول‌های دندرنیتیک را در واکنش ایمنی سرطان موردبررسی قرار دادند. این سلول‌ها، سیستم ایمنی را نسبت به حضور آنتی‌ژن‌ها، سموم و سایر مواد خارجی در بدن آگاه می‌کنند و به تحریک سلول‌ها می‌پردازند. فرضیه پژوهشگران این بود که نمایش متقابل آنتی‌ژن، برای مکانیسم انحصاری مورداستفاده سلول‌های دندرنیتیک برای صحبت کردن با سلول‌های T است. نمایش مقاطع زمانی رخ می‌دهد که یک سلول دندرنیتیک، یک سلول سرطانی را می‌خورد و سپس آنچه را که خورده است، نشان می‌دهد تا سلول‌های T بتوانند ببینند که آیا آنتی‌ژنی وجود دارد یا خیر. مکانیسمی که «کلارین» و گروهش شناسایی کردند، به سلول‌های دندرنیتیک نیاز دارد تا خود را از مولکول‌های سلول تومور بی‌پوشانند و با یک مشاهده غیرمنتظره در آزمایشگاه، به وجود این مکانیسم دوم بی‌برند. «کلارین» گفت: «کشف ابتدایی زمانی اتفاق افتاد که یک مولکول خاص MHC سطح یک را از رده‌های سلولی تومور موش حذف کردیم و متوجه شدیم که واکنش ایمنی در برابر آن به‌طور قابل‌توجهی تحت تأثیر قرار گرفت. این موضوع به ما نشان داد یک مکانیسم دوم نیز وجود دارد و ما تصمیم گرفتیم که آن را بیشتر بررسی کنیم. پژوهشگران برای انجام دادن این کار، سلول‌های دندرنیتیک را در موش‌ها از نظر ژنتیکی مهندسی کردند تا باین مولکول‌های MHC-۱ را حذف کنند. وظیفه اصلی آن نمایش آنتی‌ژن‌های مرتبط با تومور است، سرکوب کنند. سپس آن‌ها یکی از دو نوع تومور سرطانی را به موش‌ها تزریق کردند. نوع اول، ملانوم بود که دارای سطوح بسیار پایینی از مولکول‌های MHC-۱ است. نوع دوم، لوسمی بود که سطوح بسیار بالایی از این مولکول‌ها را دارد. پژوهشگران پس از تزریق، به بررسی حضور مولکول‌های MHC-۱ روی سلول‌های دندرنیتیک پرداختند و دریافتند که سلول‌ها مولکول‌ها را گرفته‌اند یا خودشان را با آن‌ها پوشانده‌اند. علاوه بر این، آن‌ها کشف کردند که سلول‌های دندرنیتیک موش‌های مبتلا به لوسمی، مقادیر قابل‌توجهی از مولکول‌ها را نشان می‌دهند. این در حالی بود که موش‌های مبتلا به ملانوم، مقدار کمتری از این مولکول‌ها را نشان دادند. «کلارین» گفت: «موضوع مهم این بود که مقصد MHC-۱ در سلول‌های دندرنیتیک بر اساس نوع تومور، متفاوت است. این موضوع نشان می‌دهد که این مسیر ممکن است در تومورهای سرطانی با سطوح بالای مولکول‌های MHC-۱ اهمیت بیشتری داشته باشد و در تومورهایی که سطوح پایینی از این مولکول دارند، اهمیت کمتری داشته باشد.»